

Fremsat den 16. december 2021 af Sikandar Siddique (FG), Uffe Elbæk (FG) og Susanne Zimmer (FG)

Forslag til folketingsbeslutning

om udarbejdelse af en national handlingsplan mod racisme og diskrimination

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at udarbejde en national handlingsplan, som skal sikre aktiv handling mod diskrimination og racisme.

Bemærkninger til forslaget

Racisme og diskrimination på baggrund af især etnicitet og religion er noget, der eksisterer i alle dele af vores samfund: på arbejdsmarkedet, i mødet med politiet, på det private boligmarked, på de sociale medier og i det offentlige rum. Formålet med dette beslutningsforslag er, at regeringen hurtigst muligt igangsætter en proces, der skal resultere i en national handlingsplan mod racisme og diskrimination, så vi effektivt kan komme den udbredte racisme og diskrimination til livs.

Det foreslås, at handlingsplanen udarbejdes på baggrund af anbefalingerne af et hurtigarbejdende ekspertpanel. De relevante grupper og organisationer skal inddrages i udarbejdelsen af handlingsplanen.

Handlingsplanen skal bl.a. omhandle følgende områder: etnisk profilering i politiet, hadforbrydelser og hadefulde ytringer på arbejdsmarkedet, på boligmarkedet, i sundhedssektoren og i uddannelsessektoren m.m.

Forskelsbehandling i mødet med politiet

I DR-dokumentaren »I politiets vold: Mørk og mistænkt« fra 2018 viser tal fra Danmarks Statistisk, at politiet sigter flere indvandrere og efterkommere end etniske danskere i sager, der ender uden dom. Tallene tyder på, at dansk politi laver etnisk profilering i hverdagen. Mere konkret viser tallene, at der i 2014 var 65-70 pct. højere risiko for at blive sigtet for noget, man efterfølgende ikke blev dømt for, hvis man var indvandrer eller efterkommer af indvandrere med ikkevestlig baggrund, end hvis man ikke var. I forlængelse heraf viste tallene ligeledes, at der var 86-88 pct. højere risiko for, at indvandrere eller efterkommere med ikkevestlig baggrund blev anholdt uden efterfølgende at blive dømt sammenlignet med etniske danskere (»Nydanskere i ny dokumentar: Politiet går efter os på grund af vores hudfarve«, dr.dk, den 22. maj 2018). Tallene understreger, at der er et problem i politiet, og at der er brug for aktiv handling, således at borgere med ikkevestlig baggrund ikke udsættes for forskelsbehandling i mødet med politiet.

Hadforbrydelser og hadefulde ytringer på de sociale medier

Behovet for en national handlingsplan mod racisme og diskrimination understreges ligeledes af det stigende antal hadforbrydelser. Konkret steg antallet af registrerede anmeldelser af hadforbrydelser med knap 27 pct. fra 2018 til 2019, og racistisk motiverede hadforbrydelser var den mest udbredte motivkategori i 2019 med 312 sager (»Hadforbrydelser i 2019. Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser«, Rigspolitiet, National Forebyggelsescenter (NFC), oktober 2020). Justitsministeriets seneste offerundersøgelse indikerer samtidig, at der kan være et stort mørketal af hadforbrydelser med et racistisk motiv. I denne mener mellem 4.300 og 5.800 personer i alderen mellem 16 og 74 år, at volden mod dem var motiveret af racisme (»Udsathed for vold og andre former for kriminalitet«, Offerundersøgelserne 2005-2019, Justitsministeriets Forskningskontor m.fl.).

En rapport fra Institut for Menneskerettigheder viser samtidig, at hadefulde ytringer på de sociale medier hyppigst forekommer i nyhedsopslag om emner som religion, tro, flygtninge, ligestilling, politik og integration. Blandt de hadefulde ytringer inden for emnet religion vedrører 86 pct. af de hadefulde kommentarer islam. I forlængelse af det konkluderes det i rapporten ligeledes, at personer med etnisk oprindelse i Mellemøsten eller i Vesten uden for Danmark er mål for de hadefulde kommentarer (»Hadefulde ytringer på Facebook«, Institut for Menneskerettigheder, den 16. februar 2017). Forslagsstillerne mener, at rapporten understreger, at der er behov for, at handlingsplanen har et bredt fokus, herunder hvordan vi kan begrænse hadforbrydelser og de hadefulde ytringer på de sociale medier, der særlig går ud over borgere med anden etnisk baggrund.

Strukturel diskrimination på arbejdsmarkedet, på det private boligmarked og på uddannelsesinstitutionerne

Nyere danske undersøgelser viser, at minoritetsetniske borgere udsættes for forskelsbehandling på arbejdsmarkedet. Et studie fra Københavns Universitet konkluderer f.eks., at minoritetsetniske kvinder, der bærer tørklæde, udsættes for forskelsbehandling på det danske arbejdsmarked. Studiet viser, at minoritetsetniske kvinder med tørklæde skal sende 60 pct. flere ansøgninger end etnisk danske kvinder for at blive kaldt til samtale. Minoritetsetniske kvinder uden tørklæde skal sende 18 pct. flere ansøgninger end etnisk danske kvinder for at blive indkaldt til samtale (»Detecting Discrimination – How Group-based Biases Shape Economic and Political Interactions: Five Empirical Contributions«, Malte Dahl, Københavns Universitet, 2019). I en interviewundersøgelse med ti tørklædebærende kvinder foretaget af Institut for Menneskerettigheder fortæller en af kvinderne, at hun bl.a. har oplevet, at en chef spurgte, »om hun overhovedet kunne dansk«, til trods for at det af hendes cv fremgik, at hun er født og opvokset i Danmark (»For første gang har forskning kortlagt at kvinder med tørklæde vælges fra på arbejdsmarkedet – Afnan var en af dem«, Berlingske, den 6. marts 2020). Et speciale fra 2016 fra Københavns Universitet understreger, at forskelsbehandlingen ikke begrænser sig til minoritetsetniske kvinder, men generelt rammer borgere med anden etnisk baggrund. Konkret viser studiet, at borgere med mellemøstlige navne skal sende cirka 52 pct. flere ansøgninger for at blive kaldt til samtale end deres medborgere med danske navne (»Dansk arbejdsgiver vælger Mads fremfor Muhammed«, Politiken, den 9. december 2016).

Også på det private boligmarked er der tegn på forskelsbehandling af borgere med ikkevestlig baggrund. Ankestyrelsen foretog i 2014 et felteksperiment, der viste, at boligsøgende med et mellemøstligt klingende navn skulle sende 27 pct. flere boligsøgninger end en boligsøgende med dansk klingende navn for at få en bolig. Dette ramte særlig mænd med et mellemøstligt klingende navn (»Rapport om etnisk diskrimination på boligmarkedet (2015)«, Ankestyrelsen, april 2015).

Herudover viser en undersøgelse lavet af Institut for Menneskerettigheder i 2016, at der forekommer diskrimination af borgere med etnisk minoritetsbaggrund i uddannelsessektoren. Af undersøgelsen fremgår det, at 29 pct. af praktikkonsulenterne oplever, at virksomheder anvender etnicitet som et kriterie ved til- eller fravalg af praktikanterne («Lige adgang til praktikpladser», Institut for Menneskerettigheder, 2016). Diskriminationen på arbejdsmarkedet, i uddannelsessektoren og på boligmarkedet er alt sammen med til at sætte etniske minoritetsborgere uden for samfundet og understreger, at vi ikke har lige muligheder i Danmark uanset etnisk herkomst.

Forslaget

Forslagets bemærkninger understreger, at det er på tide, at der udarbejdes en national handlingsplan mod racisme og diskrimination. En national handlingsplan er vigtig for at komme den udbredte forskelsbehandling og racisme rettet mod minoritetsborgere til livs. Ord er ikke længere nok. Kun handling kan stoppe den udbredte diskrimination og racisme, og en national handlingsplan om racisme og diskrimination er derfor nødvendig for at skabe lige muligheder for alle borgere i samfundet.

Skriftlig fremsættelse

Sikandar Siddique (FG):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en national handlingsplan mod racisme og diskrimination.

(Beslutningsforslag nr. B 58)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.